

Arbitrair
Verschijnt
onregelmatig

17 februari 2013
nr. 110

Voor arbiters en
bridgers die correct
en met plezier willen
arbitreren en bridgen

Redactie
Ron Jedema,
Siger Seinen en Rob
Stravers

Voor vragen, arbitrage, middeling en advies: rob.stravers@upcmail.nl
Alle reeds verschenen nummers kun je inzien op: www.bridgevraagbaak.nl

Arbitrair is gratis! Alleen als je echt heel graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar: rekeningnummer 54.94.44.440, t.n.v. R.A.M. Stravers.

Voorwaarde is wel dat je dat uitsluitend doet voor het werk dat reeds is verschenen. Dat voorkomt voor mij elke vorm van verplichting. Van dat geld ga ik aan het eind van het jaar heerlijk uit eten en bridgen met mijn vaste steunen en toeverlaten. Winst wil ik niet maken; wat overblijft gebruiken we voor iets leuks.

Laat mij beginnen met een heel aangenaam nieuwtje. Naast Siger Seinen maakt nu ook Ron Jedema deel uit van de Arbitrairredactie. Hartelijk welkom, Ron!

Inhoud

02 Het Openingsvraagstuk van de *vorige* Arbitrair (Nr. 109)

04 De twee nieuwe openingsvraagstukken

07 Reactie op reeds geopende dossiers

11 Omgaan met te snijden sfeer

15 Kritisch Arbitreren, *Rob Stravers*

18 Nieuwe Dossiers

Het Openingsvraagstuk van de *vorige* Arbitrair (Nr. 109)

Ter opfrissing van het geheugen geef ik eerst de tekst van het vraagstuk.

Het bieden gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
2SA	pas	2♦	WL?

Als ontboden arbiter vraag je wie er heeft geroepen en die speler vertelt dat er een onvoldoende bieding is gedaan.

Vervolgens vraag je aan oost of die al enige actie heeft ondernomen. Dat is niet het geval. De andere spelers bevestigen deze gang van zaken.

Je denkt dat je het wel weet, maar als je oost van tafel hebt gehaald, natuurlijk met zijn systeemkaart, hoor je dat oost dacht gezien te hebben dat partner 2♣ had neergelegd. Daarop heeft hij geboden.

Het is dus noodzakelijk de speler van tafel te halen om te weten te komen waarom hij de onvoldoende bieding deed.

Verrassend en grappig, maar zoiets kan gebeuren.

Je legt aan oost alle mogelijkheden uit en vraagt of hij het heeft begrepen. Hij bevestigt dit.

Op de vraag wat hij gaat bieden als zuid het onvoldoende 2♦-bod niet accepteert, geeft hij ook antwoord.

Als dit niet past in de mogelijkheden, wijs je hem daarop. Hij corrigeert eventueel.

Weer aan tafel leg je ook aan zuid zijn mogelijkheden uit.

Voordat die beslist, wil zuid van alles weten, o.a. wat oost met 2♦ bedoelde.

Geef in een paar korte zinnen aan hoe je denkt dat een en ander zou kunnen verlopen.

1. Welke mogelijkheden gaf je oost?
2. Welke informatie geef je aan zuid?
3. Welke voortgang verwacht je?

We ontvingen de volgende twee vragen.

Vraag 1

Waarom geen voorspelstraf in geval a?

Antwoord Ben Schelen:

De Spelregelcommissie heeft besloten dat Art.26 niet van toepassing is als de arbiter van mening is dat het bieden normaal verder kan gaan.

Dat kan zijn als het onvoldoende bod verbeterd wordt door het laagst voldoende bod in dezelfde speelsoort Art.27B1(a) of als het onvoldoende bod verbeterd wordt door een bieding die dezelfde betekenis heeft als, of een meer precieze betekenis heeft dan het onvoldoende bod. Art.27B1(b).

In beide gevallen gaat het bieden door zonder verdere rechtzetting, maar als de arbiter na afloop van het spelen van oordeel is dat het resultaat op het spel anders had kunnen zijn zonder de overtreding, kent hij een arbitrale score toe. Art.27D en Art.12B1.

Vraag 2

Gegeven

Het is goed dat oost niet aan tafel heeft gezegd welke fout hij heeft gemaakt; dat is immers OI voor zijn partner. Daarom neem ik oost apart. In dat gesprek zal het volgende duidelijk worden:

- de aard van de vergissing;
- wel of geen sprake van onbedoeld (artikel 25A);
- met welke bieding oost zijn onvoldoende bod wil herstellen;
- of partner west wel of geen pasplicht krijgt opgelegd.

Als artikel 25A niet aan de orde is, zoals in dit vraagstuk, heeft zuid het recht het onvoldoende bod wel of niet te accepteren.

Mijn vraag

Welke informatie mag ik zuid geven voordat hij zijn keus bepaalt? Wel of geen pasplicht voor west na niet accepteren, maakt immers veel verschil.

Antwoord

Het antwoord op deze vraag blijkt veel lastiger dan dat we aanvankelijk dachten. Ik geef het woord aan Ton Kooijman, voorzitter van de WBF Laws Committee.

'De WBF Laws Committee heeft in 2007/2008 een bericht rondgestuurd waarin nbo's nogal wat vrijheid krijgen om de toepassing van art. 27 naar eigen inzicht te regelen. Ik stel voor dat de Weko hierover nadenkt en al of niet instemt met het idee om de LT te vertellen dat de overtreder één of meer biedingen tot zijn beschikking heeft waarmee het bieden normaal doorgaat.'

Het neerleggen van een onvoldoende bod gaat intussen echter gewoon door, en daarmee ook het rechtzetten daarvan.

Tot de Weko zich hierover uitspreekt, adviseer ik het voorstel van Ton toe te passen:

Ga eerst - buiten gehoorsafstand van zijn drie tafelgenoten - in gesprek met de overtreder.

Wat vertel je wél?

Als dan blijkt dat er geen sprake is van een onbedoeld bod (artikel 25A), en de LT dus het recht heeft om het onvoldoende bod wel of niet te accepteren, vertel je de LT of de overtreder wél of géén bieding(en) tot zijn beschikking heeft waarna de partner van de overtreder zonder beperking kan deelnemen aan het bieden.

Wat vertel je niet?

- de aard van de biedfout (wel of geen voorafgaand bod niet, of verkeerd, gelezen);
- de bieding(en) waarmee de overtreder zijn onvoldoende bod kan vervangen.

Zie ook het antwoord op de eerste openingvraag van deze Arbitrair.

De twee nieuwe openingsvraagstukken

Vraagstuk 1

West gever / Allen kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	1♠	1♥	

Noord meldt dat oosts bod onvoldoende is en vraagt arbitrage.

Jij hebt de eer arbiter te mogen zijn. Je vraagt aan oost, buiten gehoorsafstand van de drie tafelgenoten, waarom hij 1♥ bood. Oost antwoordt dat hij dacht dat noord had gepast.

Vervolgens vraag je wat hij zou bieden als zuid het onvoldoende 1♥-bod niet accepteert. Oost antwoordt dat hij dan kiest voor doublet. Dat belooft eveneens minstens een 4-kaart harten, omdat ze het negatief doublet spelen. Dat staat ook op de systeemkaart.

Wat is jouw 'vonnis' en wat vertel je zuid?

Ik ontving ruim honderd reacties, met te veel verschillende nuances om daar een overzichtelijke grafiek van te kunnen maken.

Wat vooral is genoemd:

- Dat zuid een keus moet maken, zónder te weten of de overtreder wel of geen bieding zal doen waarvan de boodschap minstens zo precies is die van het onvoldoende bod.
- Een minderheid vertelt zuid welke vervangende bieding oost zal doen als zuid het onvoldoende bod niet accepteert.

- Slechts enkele arbiters vertellen zuid dat west géén pasplicht heeft als oost 1♥ wijzigt in 2♥ of een andere vervangende bieding doet die minstens zo precies is als het 1♥-bod.
- Dat de arbiter het resultaat kan aanpassen als de niet-overtreders zijn benadeeld wanneer het resultaat waarschijnlijk anders was geweest zónder de overtreding (artikel 27D).

Er blijken ook een paar misverstanden, zoals:

- Dat de verhoging naar 2♥ ook een pasplicht voor west tot gevolg heeft als 2♥ méér hartens (5+) belooft dan het 1♥-antwoord (4+).
- Dat doublet met de betekenis van minstens een 4-kaart harten west verplicht verder te passen.

Wat is dan de juiste aanpak?

Die noemde ik al bij de tweede vraag op het Openingsvraagstuk van de vorige Arbitrair (pagina 4).

In de praktijk beginnen we meestal met de vraag aan de LT: 'Accepteer je dat onvoldoende bod wel of niet?' Accepteren betekent immers probleemloos verder bieden. Pas na non-acceptatie richten we ons tot de overtreder en op de vervangende bieding. Niet zelden wordt met deze volgorde het station van een volstrekt onbedoelde bieding ten onrechte voorbij gedenderd. Omdat Artikel 25A de LT niet eens het recht geeft van acceptatie...

Ga eerst - buiten gehoorsafstand van zijn drie tafelgenoten - in gesprek met de overtreder.

Wat vertel je wél?

Als dan blijkt dat er geen sprake is van een onbedoeld bod (artikel 25A), en de LT dus het recht heeft om het onvoldoende bod wel of niet te accepteren, vertel je de LT of de overtreder wél of géén bieding(en) tot zijn beschikking heeft waarna de partner van de overtreder zonder beperking kan deelnemen aan het bieden.

Wat vertel je niet?

- de aard van de biedfout (wel of geen voorafgaand bod niet, of verkeerd, gelezen);
- de bieding(en) waarmee de overtreder zijn onvoldoende bod kan vervangen.

Als het onvoldoende bod, zoals in dit vraagstuk, informatie geeft over de geboden kleur, en de enkele verhoging eveneens interesse toont in diezelfde kleur, hebben de meeste LT'ers geen informatie van de arbiter nodig om te weten dat de overtreder een bod tot zijn beschikking heeft zonder pasplicht voor diens partner. Dat is dan immers de zo laag mogelijke verhoging in dezelfde kleur.

Pikanter wordt het als de aard van de fout niet duidelijk is.

West	Noord	Oost	Zuid
1SA	2♦	1♠	??

Je stelt vast dat oost niets liet merken van de aard van zijn fout. Je neemt oost apart. Op jouw vraag waarom hij 1♠ bood, antwoordt oost dat hij het 2♦-bod niet had gezien en 2♠ had willen bieden. Oost heeft een zwakke hand met lengte klaveren. De kijkfout sluit artikel 25A uit!

Door noords volgbod van 2♦ vervallen alle conventies en geldt het 2♠-bod als eindbod; een zwak spel met echte schoppens dus.

Wat vertel je aan oost en aan zuid?

Aan oost:

Volgens de systeemkaart is het schoppenbod in deze situatie natuurlijk; dus mag oost er 2♠ van maken zónder pasplicht voor west.

Als oost kiest voor 3♣, het bod waar hij op uit was, moet west verder passen.

Het ligt voor de hand dat oost - met slechts één schoppenkaart en een 7-kaart klaveren - zal kiezen voor de tweede optie.

Aan zuid:

Oost heeft een bod tot zijn beschikking waarna west géén pasplicht heeft.

Zuid zal vervolgens op eigen kracht moeten inschatten wat zuid zal hebben en welke keus voor zuid het aantrekkelijkst is.

Ad Cosijn, de secretaris van de Weko, heeft al laten weten dat de Weko zich zal buigen over wat de LT wel en niet moet worden verteld. Wordt dus vervolgd.

Vraagstuk 2

West geveer / Niemand kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid
2♦*			

Oost alerteert het 2♦-bod van west. Noord vraagt naar de betekenis. Terwijl oost uitlegt dat 2♦ multi is en noord past, kijkt west naar zijn 2♦-bod, en zegt geschrokken dat hij dacht 1♦ te hebben neergelegd.

Jij mag weer opdraven als arbiter. Wat is jouw oordeel als west inderdaad een 'opgelegde' 1♦-opening in handen heeft?

Vrijwel alle arbiters zijn het met elkaar eens

In deze zaak waren de uitspraken vrijwel unaniem: west mag zijn 2♦-bod zonder enige consequentie veranderen in 1♦.

Eén inzender gaf daarbij als voorwaarde dat hij het 2♦-bod NIET laat vervangen als dat is voorafgegaan door het Stopkaartje... Want die

combinatie riekt toch wel te veel naar een bedoelde 2♦. En eerlijk gezegd heb ik nog geen houtsnijdend tegenargument kunnen vinden!

Een minderheid noemde, dat als noord na de correctie in 1♦ zijn pas intrekt, deze pas OI is voor OW. En terecht!

Positief is dat een belangrijk deel van de arbiters de nieuwe voetnoot noemden en het artikel daarover in de Wekowijzer. Namelijk dat het niet uitmaakt op welke wijze west achter zijn fout komt. Dat duidt erop dat het grootste deel van de arbiters de vakliteratuur bijhoudt.

Maar... ook in deze zaak bestaat nog wel een misverstand

Enkele arbiters geven namelijk een arbitrale score, of een kwarttop korting, omdat west met zijn schrikreactie OI zou verspreiden.

Van OI door de schrikreactie kan alleen sprake zijn als het 2♦-bod op dat moment wél bedoeld zou zijn, en artikel 25A dus niet van toepassing is.

Reactie op reeds geopende dossiers

Dossier 647 over het schuin in de bidding-box plaatsen van het kaartje met het contract.

Dit is niet toegestaan, langslopende medespelers zouden dit kunnen zien. Wil je toch een geheugensteuntje, zet het kaartje met het contract normaal recht in de box maar til het ietsje omhoog. Door de druk van de andere kaartjes blijft het zo wel zitten. Dit valt alleen aan jou op, maar niet aan passanten.

Dossier 655 Als een speler niet weet wat partner 'vertelt'

Ik lees Arbitrair met genoegen, maar reageer niet vaak. In dit geval wil ik toch iets zeggen over dossier nummer 655. Zodra Zuid antwoord geeft op een vraag bestaat het risico op verkeerde/afwijkende uitleg en daarmee OI. Het probleem ontstaat echter met het geven van een antwoord. In vrijwel alle gevallen van gelegenheidspartnerships wordt over veel zaken niet echt iets afgesproken. Veel gaat goed omdat de interpretatie van biedingen binnen zo'n club vaak bij veel mensen ongeveer gelijk is. Dus ook vaak bij de tegenstander die ook hun conclusies kunnen trekken op grond van hun bridge-ervaring en gezond verstand.

Het enig juiste antwoord is dan ook: 'daar hebben we geen concrete afspraken over.'

Probleem over!

Antwoord Rob:

Om de kern van jouw boodschap kort en daardoor helder te houden, laat ik dossier 655 voor wat die is.

Ik leg een ander, eenvoudiger, biedverloop op tafel.

West	Noord	Oost	Zuid
	1♥	pas	1SA
Pas	2♠	pas	2SA
Pas	3♠	?	

Oost vraagt nu aan zuid wat het 3♠-bod vertelt over noords verdeling.

Als noord dan antwoordt: '*Daar hebben we geen concrete afspraak over*', is daarmee voor noord duidelijk dat zuid niet weet dat zijn hartenkleur minstens een 6-kaart moet zijn.

Alle spelers zijn verantwoordelijk voor een goede communicatie aan tafel. Vaak wordt daarbij uitsluitend gedacht aan een actieve opstelling; zoals vragen naar de betekenis van een vreemd ogend doch niet gealerteerde bieding. Ik ben nu geneigd om oost juist het stellen van zijn vraag naar de verdeling kwalijk te nemen. Zeker als oost een hand heeft waarmee passen vaststaat.

Stel nu dat zuid zegt daarover geen afspraak te weten. Dan zou een volgende vraag kunnen zijn: hoe hij dat bod dan interpreteert. In dat geval lijkt het mij verstandig om noord even van tafel te halen voordat zuid die vraag beantwoordt.

De vragensteller:

Ja je hebt gelijk dat het antwoord "daar hebben we geen afspraak over" op zich al OI is. Maar de kans dat daar gebruik van gemaakt wordt (cq zou hebben kunnen worden) met nadeel is al minder groot, dan wanneer je gaat gokken wat je denkt dat het zou kunnen betekenen en het resultaat van dus gok aan tafel verteld.

Verder vind ik in het algemeen niet dat je antwoord hoeft te geven op de vraag hoe je iets gaat interpreteren.

Ten eerste niet omdat dat geen afspraak is maar inzicht en ervaring. Ten tweede niet omdat je meestal niet één interpretatie kiest, maar probeert te reageren in bieden of tegenspel die bij meer interpretaties nog acceptabel is (bijvoorbeeld 'when in doubt bid 3NT').

Dat is alleen anders als beide partijen niet uit hetzelfde 'bridge-milieu' komen en een ander idee hebben over wat gebruikelijk is. Dan moet je de mogelijke interpretaties wel noemen.

Sorry - lang antwoord. Ik wilde wel reageren, maar "had geen tijd om een beknopt antwoord te geven" :-).

Inderdaad niet door mij verzonnen, maar een leuk citaat. Weet alleen niet meer van wie (Google zegt oude Grieken).

Rob:

Best leuke kost.

Is kijken wat Ron en Siger vinden ☺

Ron Jedema:

Nou, hier dan een ander inzicht:

Men is alleen verplicht de tegenstander inzicht te geven in de afspraken. Bij gelegenheidskoppels zijn vaak een heleboel afspraken in praktijk alleen maar aannames.

De melding dat wij hier geen afspraken over hebben is net zoveel OI als de melding dat de afspraak is dat partner nu een 6+ kaart in harten heeft. In beide gevallen mag partner van die informatie geen gebruik maken. Degene die vraagt lokt in feite de OI uit (afhankelijk van het moment van vragen).

Anders wordt het inderdaad, als je partner van tafel wegstuurt en dan laat uitleggen hoe je het opvat. Daar heeft de tegenstander geen recht op en het voegt niets toe. Stel je meldt, dat je nu een 6+ kaart harten verwacht, maar de bieder bedoelt iets heel anders. Verwarring alom en nu zal men een vorm van genoegdoening eisen omdat er verkeerd is uitgelegd. Niet aan beginnen!! Men heeft alleen recht om te weten wat de afspraken zijn en als die niet duidelijk zijn, dan is het antwoord dat de afspraken niet duidelijk zijn c.q. er geen afspraken over zijn, het enige wat men mag weten.

Alle conclusies zijn voor eigen rekening en op deze manier zou je kunnen stellen, dat men een conclusie wil horen, voor rekening van de ander en daar eventueel later rechten aan ontlennen. En op dat punt ga ik ook niet met Koen mee. Ongeacht "afkomst" en meerdere mogelijkheden, mag je uitsluitend melden wat de afspraken zijn en je mag nooit melden hoe je dat interpreteert. Dat zegt namelijk niets, zolang je niet zeker weet dat partner dat ook bedoelde met zijn bod. En als je het zeker weet, is er sprake van een afspraak.

Rob:

Duidelijk. Je mag alleen vragen naar de afspraak. Als je daarop met holle ogen wordt aangekeken, en je duidelijk het gevoel hebt dat je linkertegenstander in het duister tast, kun je het beste meteen zeggen dat je alleen geïnteresseerd bent in de afspraak en niet in een gok of een hardop uitgesproken gedachte over een mogelijke of aantrekkelijke interpretatie!

De vragensteller:

Ik ben graag eigenwijs en ben het niet eens met je laatste stelling. Vergelijk bijvoorbeeld het feit dat je - als dat relevant is - tegenstanders behoort te informeren over ongeschreven en gegroeide gewoontes binnen een partnership. Ook als die nooit besproken zijn.

Net zo moet je je tegenstander informeren over het feit dat je verwacht dat je (incidentele) partner zich aan bepaalde gewoontes zal houden. Stel bijvoorbeeld dat binnen onze club de meeste spelers een bepaalde conventie spelen en ik weet dat mijn partner dat met zijn vaste maat ook doet. Dan is de kans zeker aanwezig, dat hij die conventie nu ook (bewust of onbewust) heeft toegepast. Ik weet of hij dat doet, maar ik neem de mogelijkheid in mijn verdere acties mee. Dan is een antwoord "geen afspraken" evident

onvoldoende. Zeker als mijn tegenstander (misschien van een andere club waar die conventie minder populair is) zich daar niet zo van bewust zou kunnen zijn. Speel ik echter tegen een bekende van onze eigen club dan is het antwoord "geen afspraken" wel acceptabel (en beter dan het noemen van die conventie – die mogelijkheid zullen we nu immers alle vier overwegen).

Rob:

Dat klinkt niet gek; waarmee ik weer denk aan het wegzenden van noord voordat zuid zijn aanname prijsgeeft...

Alleen Koens eerste zin had ik liever weggelaten. Die doet afbreuk aan de inhoud! ☺

Ron:

Ja, ik vind het ook niet gek, maar dan houd je het probleem dat de tegenpartij jou zal verwijten verkeerd te hebben uitgelegd, als je partner ineens denkt dat hij niet met zijn vaste partner speelt en DUS maar gewoon volgens boekje 1 en 2 biedt. Ik ben er vrij stellig in, dat je niet kan/mag uitleggen wat je niet hebt afgesproken of wat niet als gewoonte gegroeid is. Want als je uitleg verkeerd is, voelt de tegenpartij zich, al dan niet bewust, op het verkeerde been gezet en je geeft OI aan je partner. Die mag namelijk niet van tafel, want hij moet jouw uitleg kunnen corrigeren op het juiste moment en als hij van tafel is, ontnem je hem die mogelijkheid.

De beste oplossing!

Laatst zijn Siger en ik op een WL cursus geweest, georganiseerd door de EBL. Daar werd een soortgelijk probleem op tafel gelegd, alleen was de uitleg van partner, dat er waarschijnlijk wel een afspraak was, maar dat hij hem even vergeten was.

De oplossing was even simpel als doeltreffend: de partner die de afspraak even is vergeten, wordt van tafel gestuurd (buiten gehoorsafstand) en de bieder legt nu uit wat hij bedoelt.

Beide tegenstanders krijgen nu de juiste informatie. En dat is de bedoeling van het vragen naar de afspraak.

Ron Jedema

Omgaan met te snijden sfeer

Onlangs had ik het weer: arbitrage! De meningen zijn ernstig verdeeld, de sfeer aan tafel is te snijden en jij moet arbitrerend. Je weet hoe dat dan vaak gaat: op voorhand is elke beslissing die je neemt verkeerd en wordt er protest ingediend.

Aan het bevorderen van de goede sfeer aan tafel heb je in het verleden al eens aandacht besteed. Ik loop echter al langer te zinnen op een procedure om die onmiddellijk ingediende protesten wat af te remmen. Ik weet, dat een ongemotiveerd protest sancties tot gevolg kan hebben. Maar ook ik ben niet zo'n voorstander van sancties.

Volgens de reglementen moet een protest bij de wedstrijdleader ingediend worden. Die heeft daar vervolgens veel werk aan, kaartverdeling inventariseren, biedverloop vaststellen, systeemkaart misschien bekijken enz. Als dan later gezegd wordt, dat het ze eigenlijk verder niet interesseert, dan heb ik het helemaal gehad!

Is het naar jouw mening haalbaar om bijvoorbeeld in het competitie-reglement te stellen, dat een protest uitsluitend gemotiveerd schriftelijk ingediend kan worden. Als je namelijk spreekt over indienen, dat lijkt het mij dat dit iets tastbaars moet zijn. Of – als dat niet het geval is - je misschien zou kunnen zeggen, dat de club de spelregels zo uitlegt?

Antwoord

Ik lees twee vragen:

1. Op welke wijze kun je het beste omgaan met een gespannen sfeer aan tafel?
2. Kunnen we dat inbouwen in een competitiereglement, en/of in de clubregels?

Ik adviseer de volgende aanpak.

Stap 1

De arbiter is pas bereid de spelers aan te horen als álle spelers zich hoffelijk gedragen. Dat betekent, zichzelf en elkaar respecteren én eventueel reeds geponeerde beschuldigingen of andere on hoffelijke uitingen terugnemen met een welgemeende verontschuldiging.

Stap 2

De arbiter gaat pas over tot een inhoudelijke behandeling van de technische onregelmatigheid, als beide partijen:

- het eens zijn over de feiten;
- de eventuele afwijkende mening van de andere partij weten én begrijpen.

Het grote voordeel van deze eerste twee stappen is dat de arbiter werkt in een aangename sfeer én dat beide partijen elkaars afwijkende standpunt begrijpt.

Stap 3

De arbiter geeft aan wat de rechtzetting is, met de bijbehorende uitleg. En vraagt of beide partijen dat hebben begrepen.

Stap 4

Als een speler het niets eens is met de rechtzetting, mag deze dat - op hoffelijke wijze - aangeven, met een onderbouwing. Het staat de arbiter vrij desgewenst te overleggen met een collega en/of zo mogelijk er later op terug te komen.

Stap 5

Als speler(s) en arbiter een verschil van inzicht houden, wordt de onregelmatigheid rechtgezet zoals de arbiter dat aangeeft. Daarbij vertelt de arbiter op welke wijze de partij die het niets eens is met de rechtzetting in beroep kan gaan.

Als de betreffende beroepscommissie van mening is dat meer uit emotie dan uit overtuiging voor de beroepsprocedure wordt gekozen, kan een bedrag worden vastgesteld dat bij het indienen van het beroep moet worden betaald. Dat wordt terugbetaald als volgens de protestcommissie de rechtzetting en/of de daarbij gegeven toelichting van de betreffende arbiter niet correct was.

Dan de tweede vraag.

Moeten we ons ervoor sterk maken om deze aanpak in te bouwen in het competitiereglement?

Dat lijkt mij overbodig. De spelregels stellen een hoffelijke houding verplicht, ook naar de arbiter. Daarmee ligt de bal al bij de arbiter die de eer heeft te mogen arbitrereren.

En elke arbiter heeft al de ruimte om daarmee om te gaan zoals ik hierboven aangeef.

Tijdens mijn optredens in het land adviseer ik de arbiters die aankomen bij een tafel met verhitte gemoederen het volgende te zeggen:

'Ik stel vast dat deze opkomst niet in de lijn ligt van de verplichte hoffelijkheid. Ik geef u graag een tweede kans. Ik verlaat de tafel zodat we de opkomst opnieuw kunnen doen.'

Waarop je de tafel ook echt verlaat. Hoe hoger de opgelaaide emoties, des te meer afstand je neemt, des te meer 'tafels' voelen dat er iets bijzonders aan de hand is en meekijken. En daarmee zal ook de druk toenemen op het kwartet dat zich moet klaarmaken voor de tweede opkomst...

Helpt dat ook niet, dan vertel je waar je zit, en dat ze je mogen roepen als ze daar klaar voor zijn. Zijn ze nou helemaal besodemieterd! Ja, ik geef het toe, dat is geen hoffelijke taal. Maar nergens in de spelregels staat dat ook de arbiter zich hoffelijk moet gedragen! ☺

Ik refereer graag aan mijn artikel in deze Arbitrair: Kritisch Arbitreren.

Toevoeging Ron Jedema:

Ik ben het helemaal eens met Rob, vooral de procedure om de verhitte gemoederen een beetje tot bedaren te brengen. Maar het vervolg is minstens zo interessant:

Als je hoor en wederhoor hebt toegepast en je conclusie over de feiten hebt afgestemd, spreek je je oordeel uit. Als men het niet met je oordeel eens is, kan je inderdaad al dan niet beslissen erop terug te komen. Maar voorlopig moeten ze het ermee doen. Om met de Rijdende Rechter te spreken.

Als men wil protesteren, dan moet men een formeel protestformulier invullen. Dat hoort de club in voorraad te hebben en het is te downloaden bij de bridgebond.

De protesterende partij moet alle feiten invullen, zoals spelverdeling, biedverloop en alle zaken die al geweest zijn. Ook de uitspraak van de arbiter.

Daarna schrijft hij op waarom hij het niet eens is met jouw uitspraak en wat zijn mening dan is.

Dit formulier wordt netjes ondertekend en aan de tegenpartij gegeven. Die controleert de feiten en vervolgens zet de tegenpartij haar mening op papier. Dan komt het bij de arbiter en de arbiter controleert de feiten en geeft aan waarom hij dat besliste. Het is niet de bedoeling om dan maar vast de

mening van de protesteerder tegen te spreken, want dat is de taak van degene die het protest behandelt. Uitsluitend correctie als de feiten niet kloppen en verder alleen je eigen motivatie voor de beslissing. Op het formulier van de bond staat dat de protesterende partij 50? euro moet betalen.

Het aldus ingediende protest wordt ingeleverd bij de hoofd-wedstrijdleader c.q. protestcommissie c.q. Technische commissie en die gaan het protest afhandelen. Eventueel kunnen ze partijen nog oproepen om nadere uitleg te geven, maar dat gebeurt niet vaak. Er wordt over het algemeen gewoon op basis van het document beslist.

Je ziet, dat al die moeite waar je tegenop kijkt, het werk is van degene die het afroept. Gewoon melden: ik ga in protest, of iets dergelijks, kan je simpel beantwoorden met "Dat lijkt een prima idee. Daar kunnen we allemaal wat van leren. Ik zie het ingevulde formulier graag tegemoet en dan liefst binnen 30 minuten na het formeel aankondigen van de uitslag". Als ze nu beteuterd gaan kijken, komt er echt geen protest. En willen ze die moeite wel nemen, dan hebben ze waarschijnlijk ook wel een punt.

Kritisch Arbitreren

Rob Stravers

Ik kan mij voorstellen dat de aanduiding 'kritisch' nieuwsgierigheid oproept. 'Wat zal Rob daar nu weer mee bedoelen?', hoor ik enkele lezers denken... ☺
Welnu, ik denk aan 'kritisch' in de ruimste zin van het woord! Kritisch naar de spelers en kritisch naar mijzelf als arbiter.

Kritisch naar de spelers

Spelers kunnen jouw inhoudelijk betoog alleen ontvangen als ze daarvoor openstaan. Zolang ze geblokkeerd zijn door boosheid en/of emoties, heeft een inhoudelijk betoog geen enkele zin. Je zult allereerst kritisch moeten controleren of de schuifjes van respect en luisteren/opnemen helemaal open staan. En je wijst de spelers zo nodig op de noodzaak van die instelling. Bij hoog opgelaaide emoties geef je alleen aan dat deze eerste opkomst daardoor volledig is mislukt en dat je ze graag een tweede kans geeft door de opkomst over te doen. Je legt uit dat je dan vier volwassen mensen verwacht aan te treffen die ervan overtuigd zijn dat geen van de tafelmanen bewust de spelregels wil overtreden. Eventuele opmerkingen die iets van een beschuldiging hadden, zijn dan ingetrokken.
Waarna je de tafel verlaat om je intocht opnieuw te kunnen inzetten.

Tref je dan nog geen luisterbereidheid aan, dan geef je ze extra tijd door verder spelen te verbieden en te vertellen waar je zit, zodat ze je kunnen waarschuwen zodra alle ontvangers op de juiste frequentie zijn ingesteld...

Kritisch naar jezelf

Met het ontstaan van het rechtssysteem werd de *gerechtelijke dwaling* geboren. Op alle niveaus. Daar hoeven we niet van te schrikken, dat hoort nu eenmaal bij het mensdom. Je zou 'dwalen' zelfs een *menselijk recht* kunnen noemen. Mits die dwaling geen gevolg is van verwijtbare slordigheid of grove nalatigheid.

Nadat een vrijgelaten TBS'er toch weer een slachtoffer had gemaakt, werd aan de rechter die tot de opheffing van het TBS had besloten, gevraagd naar zijn schuldgevoel.

'Dat heb ik niet', antwoordde de rechter, 'omdat ik dat besluit nam na een grondige analyse van experts. Met wat ik toen wist, vond ik vrijlating verantwoord. Wat natuurlijk niet wegneemt dat ik het gebeurde zeer betreur.'

Ook wij, bridgearbiters, maken fouten. En ook dat is menselijk. Gelukkig gaat het dan niet om leven en dood, alhoewel je daar soms een vraagteken bij kunt zetten...

De bridgesport mogen wij gerust de moeilijkst te arbitreren sport noemen. Denk alleen al aan de verplichte volstrekte openheid naar de tegenstanders over gemaakte afspraken, en het absolute verbod om zelf voordeel te halen uit de voor de tegenstanders bestemde informatie, het beruchte OI-

fenomeen. Een eveneens lastige moeilijkheidsfactor is, dat de bridgearbiter niet kan afgaan op eigen waarneming. Hij wordt pas uitgenodigd na het constateren van een vermoedelijke onregelmatigheid. Daardoor zijn verschillende verhalen mogelijk, met de bijbehorende welles-nietesspiraal. De arbiter die nooit een bok schiet, moet nog worden geboren. Dat is ook geen schande, mits... je een gemaakte arbitragefout ruiterlijk en duidelijk kunt toegeven.

Dat toegeven wordt moeilijker naarmate je jezelf belangrijker vindt. Vooral als in jouw gevoel iets van zelfingenomenheid, arrogantie of zelfs een zekere geringschatting zit, moet je voor een kniebuiging veel meer afdalen dan wanneer je gewoon op de grond staat.

Ook buiten de bridgetafel blijkt dat het toegeven van fouten een veel te zeldzame eigenschap is. Zelfs op de hoogste niveaus worden fouten, onder de vlag van het bedrijfsbelang, het liefst onder het bekende tapijt geschoven. Met het voorspelbare gezichtsverlies als het tapijt onverwacht wat opkrult...

De waarde van op eigen kracht een fout toegeven, is ongekend. Waarschijnlijk omdat we dat nog te weinig meemaken. Daarmee neem je immers zichtbaar de volle verantwoordelijkheid voor een optimale aanpak. Je bewijst daarmee dat je je eigen ego volledig ondergeschikt maakt aan de taak die je als arbiter vervult: de spelregels correct toepassen.

Zelfkritisch arbitreren

Probeer bij het arbitreren van het volgende uit te gaan:

1. De spelers moeten open staan voor *inhoudelijke* behandeling.
2. Je luistert actief* om een goed beeld te krijgen van de onregelmatigheid.
3. Je controleert jouw beeld door in jouw woorden te vertellen wat je begrijpt.
4. Je stelt de rechtzetting vast, desgewenst in overleg met een collega**.
5. Je vertelt de rechtzetting, licht die toe en vraagt of dat duidelijk is.
6. Als een speler twijfelt, of jou zegt het niet met je eens te zijn, vraag je belangstellend (!) en kritisch naar de redenen daarvan.
  - Belangstellend, omdat je daarmee de aandacht blijft houden op de inhoud en daardoor het risico van een prestigestrijd uitsluit.
  - Kritisch, omdat je alleen iets kunt met een duidelijk argument, zoals een verwijzing naar een andere tekst van de spelregels dan die jij nu toepast.
'Onderbouwingen' als: 'Een ervaren arbiter van mijn andere club', 'Voor mijn gevoel kan dit niet kloppen', etc., kun je afdoen met: 'Daar kan ik niets mee.'Met aanvallen op jouw persoon: 'Je hebt nog maar net je CLA!', doe je hetzelfde. Geen discussie over randzaken.

7. Als de speler een onderbouwing geeft die je aan het twijfelen brengt, kun je dat eerlijk zeggen met iets als. 'Dat klinkt heel aannemelijk, je brengt mij aan het twijfelen.'
- En wanneer die speler zijn onderbouwing gaf op een wijze die onaangenaam voelt, kun je dat meenemen, maar zónder oordeel! Met bijvoorbeeld: 'Ook al proef ik iets aanvallends in de toon, ik vind de inhoud van je woorden redelijk klinken.' Daarmee dwing je de ander zich eveneens op de inhoud te richten, waarbij je alle ruimte geeft om de toon positief bij te stellen.

Stel je open voor kritiek. Controleer of er geen sprake is van een misverstand over:

- de betreffende onregelmatigheid;
- jouw vonnis;
- jouw toelichting.

Ben je overtuigd van je gelijk, zeg dat dan eerlijk, en sluit de discussie met een uitleg van de procedure waarmee degene die het niet met jou eens is, in beroep kan gaan.

Maar dan... je komt erachter - maakt niet uit hoe - dat jouw oordeel en rechtzetting verkeerd zijn.

Zie dat dan als een prachtige gelegenheid om jouw integere en ethische kwaliteiten te bewijzen!

Op eigen kracht stap je naar de betreffende partijen. En je vertelt zonder enige afzwakking welke fout je hebt gemaakt. Met de wijze waarop jouw fout zal worden rechtgezet.

*** Actief luisteren**

Een belangrijk onderdeel van kritisch arbitrerend is 'actief luisteren'.

Dat is een vaardigheid die verraderlijk gemakkelijk lijkt. Actief luisteren is namelijk een combinatie van:

- vragen en doorvragen, ook als je het niet eens bent met het eerste antwoord;
- laten merken dat je luistert, onder andere met korte bevestigende geluidjes;
- controleren of je het goed begrijpt, door korte herhalingen in jouw eigen woorden;
- het verhaal NIET beïnvloeden door tijdens het betoog je instemming of afkeuring te laten merken.

**** Overleg met collega**

Bij enige twijfel over de juiste rechtzetting kan het alleen maar sterk overkomen als je zegt: 'Voordat ik een oordeel vel ga ik overleggen met een collega.' Daardoor weten de betrokkenen dat je hun zaak serieus neemt en het graag meteen goed doet.

Uiteraard houd jij ook dan de verantwoordelijkheid van de arbitrage.

Nieuwe Dossiers

Dossier 633 Verzaking goed voor drie slagen?

	♠ -	
	♥ A 5	
	♦ 6	
	♣ 6	
♠ 7		♠ V
♥ B		♥ 8
♦ -		♦ 10 7
♣ V 9		♣ -
	♠ -	
	♥ V	
	♦ B	
	♣ H 10	

Zuid speelt SA. Na negen slagen is de bovenstaande situatie ontstaan.

Leider zuid is aan slag.

Zuid speelt ♥V; west ♥B dummy ♥A; oost speelt ♦7 bij.

De leider laat dummy vervolgen met ♥5; oost ♥8 waarop de leider ♦B bijspeelt en ziet dat oost heeft verzaakt.

Oost maakt daarna de overige slagen.

De arbiter beslist: drie slagen voor noord; is dit correct?

Antwoord

Allereerst is het vreemd dat niet meteen na de constatering van de verzaking om arbitrage is gevraagd.

Wel had de arbiter dan laten doorspelen, om pas achteraf de verzaking 'recht te zetten'.

De standaard rechtzetting is de overdracht van één slag; omdat de slag waarin is verzaakt niet werd gewonnen door de verzaker. In een SA-contract is het uiteraard uitgesloten dat de verzaker die slag wél wint!

Dat zou betekenen dat OW van de drie slagen die ze hebben gemaakt, er één zouden afstaan. Van deze vier slagen mag de leider na de 'standaardoverdracht' dan twee slagen noteren.

Als de leider vindt dat hij zonder verzaking méér dan twee slagen zou hebben gemaakt, is het aan de arbiter om vast te stellen welk resultaat zonder verzaking voor de hand ligt.

De leider kan zonder verzaking alle slagen maken: ♥A, de dan vrije ♥5, waarop de leider ♣10 de deur uit doet, en dan klaveren na voor ♣H en ♦B. Voor de hand ligt dan dat de arbiter OW drie slagen laten overdragen.

Maar... door het opruimen van ♦B, is het zeer aannemelijk dat de leider niet weet dat ♦B hoog is, en denkt dat ♣H10 goed zijn voor twee klaverenslagen. In dat geval zou de leider zonder verzaking drie slagen hebben gemaakt. Omdat de arbiter moet uitgaan van de waarschijnlijke voortzetting, vinden wij drie slagen van de vier voor NZ de correcte rechtzetting.

Je zou als arbiter aan de leider kunnen vragen waarom hij ♦B bijspeelde. Alhoewel we ons niet kunnen voorstellen dat daar een heel sterk argument voor te bedenken is...

Daarom zou ikzelf die vraag niet stellen. Ik zou zeggen dat de leider niet weet dat de boer vrij is. Dat geeft volgens mij een grotere kans op een eerlijk antwoord dan een gerichte vraag als: 'Waarom deed je ruitenboer weg?' Nadeel daarvan is het gevoel van een schijndemocratie... je wekt de indruk dat het antwoord ertoe doet, terwijl je je vinger al aan de trekker hebt...

Het opruimen van ruitenboer was een vergissing door de constellatie van de voldongen verzaking denk ik, of niet goed nagedacht.

Inderdaad Noord had natuurlijk beter klaveren weg moeten doen. Maar ja je kunt je wel eens vergissen.

De NZ hadden t/m de 9^e slag vijf slagen gemaakt en OW vier slagen. Achteraf bleek dat iedereen 3SA-1 is gegaan.

Alleen als de leider door de verzaking op het verkeerde been wordt gezet, omdat hij een andere verdeling verwacht, kan de arbiter dat meenemen in zijn eindoordeel. Zonder zo'n verklaring handhaven we de waarschijnlijke voortzetting. Dus ook voor deze leider: 3SA-1.

Dossier 634 **Vwel of niet vragen naar een niet gealserterde 1♣-opening?**

Onlangs heeft u een vraag gekregen van een vriendin van ons over de 1♣-opening.

Haar vraag was dat of de tegenstander na een niet gealserterde 1♣-opening, mag vragen of die echt is.

Uw antwoord hierop was bevestigend en was het zelfs verstandig om naar alle 1♣-openingen te vragen.

Nu heb ik een probleem. In uw "groene boekje" overigens een geweldige aanvulling op alle bestaande bridgelectuur schrijft u dat vragen naar 1♣-opening met een 4 kaart in klaver ongeoorloofde informatie is en dus niet is toegestaan. Toch gebeurt het ons regelmatig dat er toch gevraagd wordt naar onze 1♣-opening, bijvoorbeeld: zuid opent 1♣ welke niet gealserterd wordt en west vraagt of dit echt is; noord komt uiteindelijk in 3SA. Oost start met klaveren en het contract gaat down. Achteraf blijkt west een 5-kaart klaveren te hebben. De overige NZ spelers halen het contract of spelen zelfs plus 1.

Graag wil ik van u weten of dit geoorloofd is en hoe een arbiter in zo'n geval dient te handelen.

Wij proberen dit te voorkomen door voor het bieden te vertellen dat een 1♣-opening minimaal een 3-kaart is en overhandigen ook onze systeemkaart.

Antwoord

Leuk onderwerp! ☺

Probleem voor de tegenstanders van de 1♣-opening is, dat alle spelers verantwoordelijk zijn voor een goede communicatie, als een verdacht bod niet wordt gealerteerd en later alerteerplichtig blijkt te zijn, kan de tegenstanders een zekere vorm van passiviteit worden verweten.

Als een speler incidenteel vraagt naar een niet gealerteerde 1♣-opening, kan dat wijzen op interesse in de klaveren, dus ongeoorloofde informatie opleveren.

Wanneer een speler standaard die vraag stelt als 1♣ niet wordt gealerteerd, kan van ongeoorloofde informatie geen sprake zijn.

Die vraag niet stellen en meteen na 1♣ de systeemkaart raadplegen, geeft volgens mij dezelfde informatie...

Mijn absolute voorkeur gaat uit naar een afstemming voor aanvang van elke ronde. Door duidelijk te vertellen dat jullie 1♣-opening minimaal een 3-kaart belooft, en daarom niet wordt gealerteerd, stelt een tegenstander die dat dan tóch naar de betekenis vraagt, mét klaveren in handen, in gebreke.

In jouw voorbeeld, de vragensteller heeft een 5-kaart klaveren, zou ik als arbiter de hand van de partner bekijken. Als de klaverenuitkomst zonder OI niet voor de hand ligt, krijgen ze van mij het nadeel van de twijfel. Om dat ten beoordelen zou je die hand kunnen voorleggen aan spelers van vergelijkbaar niveau. Als geen van allen voor de klaverenuitkomst kiest, heeft die speler pech. Echt alleen pech, want je natuurlijk geloof je die speler als hij zegt dat hij ook zonder die vraag met klaveren zou zijn gestart. Hij heeft alleen de situatie tegen.

Siger:

De laatste paragraaf ligt wat genuanceerder. De vragensteller heeft een 5-kaart klaveren. De vraag KAN ongeoorloofde informatie opleveren. In dit geval heeft de partner van de vragensteller de schijn tegen. Die moet een uitkomst kiezen die zelfs niet de indruk wekt dat het geïnspireerd kan zijn door de vraagstelling van partner. Wat moet de arbiter dan doen? Zoals Rob aangeeft, de hand met biedverloop voorleggen aan minimaal 6 spelers van vergelijkbaar niveau. Als er 2 spelers zijn die een andere uitkomst dan klaveren kiezen, is er – zo zegt artikel 16 – een “redelijk alternatief” en gaat de klaveruitkomst van tafel en bepaalt de arbiter wat het resultaat is met een andere uitkomst. Alleen als hoogstens één geraadpleegde speler een andere uitkomst dan klaveren kiest, mag de arbiter de score laten staan.

Dossier 635 Hoe groot is de vrije biedruimte?

Aan een gedachtewisseling op de club over de uitspraak "je mag bieden wat je wilt" hou ik een vraag over. Dat is: hoe vaak mag je een psyche bieden? Als je regelmatig doet, moet het op de systeemkaart staan. Kun je daarover iets zeggen?

Antwoord

Bepalend is de verwachting van de partner; als de frequentie zo hoog is dat deze er rekening mee houdt, verheft dat de psyche tot een afspraak. Al bij de minste twijfel is dat het geval.

Kenmerk van de psyche is, dat de verrassing voor de partner minstens zo groot is als voor de tegenstanders.

Dat klinkt eenvoudig. Maar... wat nu als de partner er inderdaad rekening mee houdt, maar dat ontkent? Ik denk dan uiteraard niet aan kwade opzet. Dat kan haast ongemerkt insluipen. Zodra de omgeving enige regelmaat niet uitsluit, is het goed om arbitrages daarover te verzamelen. Zodat de arbiters goed inzicht krijgen in het totaal aantal meldingen. Leg dan vast wanneer welke concrete afwijking plaatsvond. Zodra twee gevallen zich hebben voorgedaan, ga je met dat paar in gesprek. En dan vooral instructief, niet veroordelend, want uiteraard gaan we uit van te goeder trouw tot het tegendeel is bewezen. Wijs op de noodzaak van het informeren van de tegenstanders: systeemkaart en alert.

Dossier 636 Twee in één

Oost geveer/Allen kwetsbaar

	♠ 4 3 2	
	♥ H 9	
	♦ 4 2	
	♣ A B 8 5 4 3	
♠ B 7		♠ H 10 8
♥ V B 8 7 6 5 4 2		♥ 3
♦ 8		♦ H V 9 7 6 5 3
♣ V 6		♣ 10 2
	♠ A V 9 6 5	
	♥ A 10	
	♦ A B 10	
	♣ H 9 7	

Het bieden

West	Noord	Oost	Zuid
		3♦	3♥
Pas	4♥	pas	4♠
Pas	pas	pas	

Resultaat: 4♠+1

Na de dichte uitkomst werd door zuid uitgelegd dat 3♥ conventioneel was en gealverteerd had moeten worden. Het niet alerteren van noord is een ongeoorloofde informatie voor zuid, waarvan geen gebruik mag worden gemaakt. Het 4♠-bod is dus ongeoorloofd, noord belooft immers lange harten, bv de 8-kaart van W. Bovendien is west gehinderd in het bieden door het niet alerteren, foutieve informatie.

Het contract wordt dus 4♥, ongedoubleerd, waarbij NZ zeven slagen zullen maken, 3 down, -300.

Een week later speelde een dergelijk geval met het overtredende paar van de week daarvoor in de OW-positie. Ik druk de arbitrage hieronder af. Het OW-paar riep mij natuurlijk triomfantelijk. Ik vind de situatie hier iets anders. Er is een 6-kaart schoppen, en de 4♥-bieder leidde zijn bod in met 2SA.

Ik durfde echter absoluut geen andere uitspraak te doen, omdat ik dan gelyocht word door het OW-paar. Is de beslissing hier juist of is er een andere mogelijkheid? We spelen inmiddels een butlercompetitie.

Sociale factoren spelen ook bij arbitrages een rol. Ik bekijk de spellen altijd pas thuis, omdat ik zelf meespeel, en heel traag ben.

Oost geveer/OW kwetsbaar

<p>♠ H 9 8 ♥ A 7 ♦ A H 9 6 5 ♣ A H 10</p> <p>♠ 7 ♥ 9 6 5 3 ♦ V 7 3 ♣ V B 9 5 4</p> <p>♠ A V 6 4 3 2 ♥ V 8 ♦ 10 8 4 ♣ 7 3</p>	<p>♠ B 10 5 ♥ H B 10 4 2 ♦ B 2 ♣ 8 6 2</p>
--	--

Het bieden

West	Noord	Oost	Zuid
		Pas	2♦*
Pas	2SA**	pas	3♥
Pas	4♥	pas	4♠

...Arbitrage

*Multi

**Mancheforcing, vraagbod

Resultaat 4♠+1.

3♥ werd niet gealtereerd. Het niet alerteren door noord is een ongeoorloofde informatie voor zuid waarvan geen gebruik mag worden gemaakt. Het 4♠-bod is dus ongeoorloofd, noord belooft met 4♥ misschien lange harten.

Het bod wordt dus 4♥, ongedoubleerd, waarbij NZ 7 slagen kunnen maken, 3 down, -150.

Antwoord

Ik heb *haast* vrede met de beide uitspraken.

Ook in de tweede zaak. Want als noord het hartenbod wél had gealerteerd en goed uitgelegd, en daarna voor 4♥ had gekozen, had zuid met ♥Vx mee toch zeker gepast.

Waarom *haast* vrede, omdat naast het corrigeren van het resultaat dringend behoefte is aan een stevig stukje opvoeding voor de gebruikers van de OI.

Dossier 637 Uiteenlopende meningen

Bij ons kwam de volgende casus langs die we met meerdere van onze arbiters hebben besproken. De meningen lopen nogal uiteen over wat de uitkomst van de arbitrage in dit geval moet zijn.

Zuid geveer/OW kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid
			pas
Pas	pas	1SA	pas
2♣	pas	2♦	pas
...2♠	pas	3♥	pas
...3SA	pas	4♠	pas
pas	pas		

- 2♣: werd door Oost gealerteerd en Oost begon ongevraagd uitleg te geven: "Ze vraagt naar 5 kaarten..." Toen Noord meldde dat er geen uitleg gevraagd werd, stopte Oost met de uitleg.
- Het 2♦-bod werd door West **niet** gealerteerd.
- Na een denkpauze bood West 2♠. Dit werd gealerteerd door Oost en desgevraagd uitgelegd als "Ze heeft harten".
- Oost bood 3♥ waarna West (na een korte denkpauze) 3SA bood. Op dat moment riep Noord de arbiter. OW (geen vast koppel) meldden dat zij hadden afgesproken Niemeijer te spelen. De arbiter liet doorbieden. Oost bood daarna 4♠.

Na een start met ♦6 werd het contract gemaakt.

	♠ 10 5 4	
	♥ 9 8 5 3	
	♦ 6 5 2	
	♣ A 6 3	
♠ V B 6 2		♠ A 9 8 3
♥ 10 4		♥ H V B 6
♦ H V 10 7		♦ A B 4
♣ 10 5 4		♣ V 7
	♠ H 7	
	♥ A 7 2	
	♦ 9 8 3	
	♣ H B 9 8 2	

De arbiter liet de score staan omdat hij geen nadeel zag voor de tegenpartij. Ook al oordeelde hij dat de afspraken over Niemeijer van Oost en West niet waren beklijfd en de uitleg verkeerd was. West was met zijn 2♠-bod volgens hem duidelijk in de war. Misschien mede veroorzaakt door de stevige interventie van Noord ("U moet stoppen met uitleggen!"). Een misgreep? Denkend aan iets anders? Het slechte resultaat voor NZ wijt hij aan hun eigen tegenspel.

Enkele van onze arbiters vinden dat West wél een overtreding begaat door gebruik te maken van ongeoorloofde informatie. West had volgens hen 3♥ moeten laten staan. Er moet volgens hen een arbitrale score op basis van 3♥-2 worden toegekend. Een ander denkt dat de score terug moet naar 2♠ (of 2SA).

Ik vind echter dat West weliswaar wakker wordt door de uitleg van Oost over zijn 2♠-bod, maar dat West en Oost op grond van legaal verkregen informatie mogen doorbieden. Na het 2♦-bod van Oost weet West immers dat Oost hooguit twee 4-kaarten hoog kan hebben. West doet het echter fout met zijn 2♠-bod. Op grond van legaal verkregen informatie weet West echter dat harten maximaal een 6 fit kan zijn. Van West mag niet verlangd worden dat hij daarin gaat spelen. De correctie naar 3SA mag van mij. Dat 3SA-bod vindt Oost weer vreemd. Op grond van legaal verkregen informatie (na 2♣- en 2♠-bod) weet Oost dat West een 4-kaart hoog heeft. Nu West wegloopt uit harten (wat hij van mij mag) mag Oost van mij corrigeren naar 4♠.

Antwoord

Uitstekend dat de arbiter zonder de handen te bekijken liet doorbieden om pas na afloop het spel nader te besnuffelen. Hij zou anders zelf gemakkelijk kunnen fungeren als belangrijke bron van ongeoorloofde informatie!

Laten we nog even inzoomen op het bieden:

West	Noord	Oost	Zuid
			pas
Pas	pas	1SA	pas
2♣	pas	2♦	pas
...2♠	pas	3♥	pas
...3SA	pas	4♠	pas
pas	pas		

Het alerteren van 2♣ is correct volgens de nieuwe regels. Maar... juist daardoor zullen veel tegenstanders geen Niemeijer, de vraag naar een 5-kaart, verwachten. Eigenlijk zou je voor een dergelijke afspraak een dubbel alert moeten geven; dat bestaat alleen niet. Maar wat wél bestaat is het pre-alert, de uitleg voor aanvang van elke nieuwe ronde. Dat raad ik zeker aan voor dit soort afwijkende afspraken.

Zonder pre-alert kan ik mij daarom voorstellen dat oost spontaan de afwijkende afspraak wil vertellen.

Dan het vervolg.

- Met 2♦ ontkent oost een hoge 5-kaart en belooft minstens één hoge 4-kaart. Als west dat had gealerteerd, zou er geen enkele twijfel over zijn dat west deze boodschap ook zo begrijpt.
- Het 2♠-bod wekt de suggestie dat west de gemaakte afspraak niet begrijpt; lang denken en dan toch het verkeerde bod doen, kun je moeilijk zien als van slag zijn door noords interventie.
- Oost gaat ondanks het niet alerteren en de denkpauze uit van een correct 2♠-bod. Dat belooft een 4-kaart harten; dus biedt oost 3♥, waarmee oost eveneens een 4-kaart harten belooft.
- Terug bij west. Na de ontkenning van een 5-kaart hoog met 2♦, is de maximale lengte van de hartenkleur bekend. Maar... als arbiter zou ik aan west hebben gevraagd waarom hij – na rijp beraad – voor 3SA koos.
- De conclusie van oost dat west met zijn 3SA-bod duidelijk geen 4-kaart harten moet hebben, dus wél een 4-kaart schoppen, ligt voor de hand. Ook zonder denkpauze en OI moet dat bekend zijn. Dat maakt de correctie naar 4♠ legaal.

Ik stel vast

Oost biedt t/m 3♥ volgens de gemaakte afspraak.

West is uitermate warrig bezig; zijn 2♠ is een biedfout; oost kan, net als ik, moeilijk inschatten waar west over denkt. Daardoor is er geen sprake van OI. En als er sprake van OI zou zijn, maakte oost daar t/m 3♥ geen gebruik van.

Dan biedt west 3SA...

Stel even dat west zijn voorgaande biedingen zónder denkpauzes zou uitvoeren. Dan zou oost ervan overtuigd zijn dat west heel goed weet wat hij doet. En dan mogelijk 3SA verstaan als een keus tussen 3SA en 4♥. Die mogelijkheid vervalt mijns inziens door de kennelijke grote moeite die west heeft met zijn biedingen. De kans dat 2♠ een biedfout was, is door de combinatie met de denkpauzes opeens veel groter.

Mijn oordeel

Dat maakt dat ik de score van OW verander in G- en de score van NZ laat staan; ze hadden de kans om 4♠ down te spelen.

Dossier 638 Wel of niet (correct) misleid?

Gisterenavond werd mijn mening gevraagd over het volgende onderwerp: misleiding ja/nee?

W/Niemand kwetsbaar

	♠ B 8 2		
	♥ 3 2		
	♦ V 10 9 4 3		
	♣ 7 5 3		
♠ A 10 7			♠ V 9 6 5 3
♥ H V 8 5 4			♥ B 9 7 6
♦ H 5			♦ A B
♣ 10 9 6			♣ V 8
	♠ H 4		
	♥ A 10		
	♦ 8 7 6 2		
	♣ A H B 4 2		

Bieding

West	Noord	Oost	Zuid
1♥	pas	1♠	2SA*
pas	4♦	pas	pas
4♥	pas	pas	pas

*2SA: Gealverteerd en uitgelegd als unusual SA: 5-kaart in de beide lage kleuren en 15 punten).

Overweging van West was ingegeven door de uitleg; die klopte echter niet met de werkelijkheid.

4♥ ging down.

Antwoord

Inderdaad heeft west een ruitenkaart minder dan noord vertelde. Maar dat heeft niets te maken met de riskante actie van west en het resultaat. Geef zuid een ruitentje meer en noord een ruiten minder, dan is het resultaat van OW precies hetzelfde.

Met andere woorden; de actie van west staat volledig los van die ene ruitenkaart minder.

Natuurlijk heeft west het recht om te proberen zijn score te verbeteren via de arbiter; maar dat loket dient hiervoor hermetisch te zijn gesloten... ☺

Dossier 639 Verkeerde spel gespeeld

Hoe te handelen bij het spelen van een verkeerd spel?

Tafel 7 is een wisseltafel. In de 4^e ronde speelt paar 4 NZ tegen paar 5 OW.

Tijdens de 4^e ronde haalt noord de verkeerde spellen; in plaats van spel 15 haalt hij spel 11.

Nadat dit spel is gespeeld wordt pas de invoer gedaan op Bridgemate. Door de melding van de Bridgemate blijkt de gemaakte fout.

NZ hadden dit spel overigens al gespeeld; in de vorige ronde maar dan in de OW-lijn.

Het OW-paar (5) moet dit spel in de 6e ronde nog een keer spelen, tegen paar 1.

Oost legt uit tegen paar 1 dat hij dit spel per ongeluk al heeft gespeeld! Hoe moet de arbiter hierop reageren?

Of: Niet gespeeld!!!! Of een straf voor de overtreders? En wat moet die straf dan zijn?

Antwoord

Altijd een vervelende fout! Die dankzij Bridgemate voorkomen kan worden door al voor het bieden standaard te beginnen met het invoeren van het spelnummer. Misschien een idee om dat als clubregel in te stellen?

We richten ons allereerst op de reparatie.

- Om te beginnen het resultaat aan tafel 7, tussen de paren 4 en 5. Paar 4 speelde dat spel voor de tweede keer, maar in de andere lijn. En het heeft er alle schijn van dat de NZ-spelers ook tijdens het bieden en spelen zelfs niet *vermoeden* dat ze datzelfde spel al de ronde ervoor hadden gespeeld. Om die reden kun je het resultaat van het OW-paar (5) gewoon laten tellen. Niet voor NZ, want die hebben al een score behaald uit de vorige ronde.
- Voor de ontmoeting in de 6^e ronde, tussen paar 5 en 1, is het spel onspeelbaar. Paar 5 geef je de score van de partij tegen paar 4. En paar 1, dat geheel buiten hun schuld dit spel niet kan spelen, geef je G+. Dat is gelijk aan het gemiddelde van dat paar over de overige spellen, met een minimum van 60%.

De straf...

Ik ben alleen voor een straf als er sprake is van grove nalatigheid. Bijvoorbeeld als de club het meteen invoeren van het spelnummer al tot regel heeft verheven, en dit paar dat willens en wetens nalaat. Dan zou je een korting kunnen geven op het resultaat. Gaat het om een incident, dan zou ik met een preek volstaan.

Dossier 640 Te laat voor correctie?

Ik wil graag je meningweten over een spel, wat ik afgelopen donderdag zelf heb gespeeld en waar ik geen goed gevoel over heb.

We spelen als O/W 3 ruiten, een sober bodje maar er zat niet meer in. Het bod ging van 1 ruiten, door oost, gevolgd door zuid met 2 klaveren naar stop 3 ruiten door partner in West. Noord past en omdat ik geen overwaarde had en geen klaveren opvang blijft het bij 3 ruit.

Na uitkomst door Z met kl. 2x maal gespeeld en 3e keer afgetroefd trek ik troef met de Aas in dummy en ruiten heer na ook in Dummy, zuid bekent de 2e keer niet en speelt een klavertje bij. Ik zeg op dat moment nog tegen Noord, zo, zo Jantje, omdat ik van mening ben dat hij met ruiten tegen zit en ik met 8 troeven zuinig moet zijn om als ik van slag ga, klaveren nog moet kunnen aftroeven, stop ik met troeftrekken en probeer harten waarvan ik alleen het Aas mis vrij te spelen.

Er wordt dus inmiddels door Noord een vrije harten afgetroefd met ruiten 10 en hij komt terug, de rest weet ik niet meer precies, maar wel viel me op dat hij verder geen ruiten meer had bij de laatste slag. we gingen 3 ruiten –1.

Bij het opruimen merkt west, dus mijn partner ineens op, tegen zuid, waarvan de kaarten inmiddels al snel in elkaar waren gedaan, was nou die laatste slag van jou geen ruiten 2?

Zuid ontkent en beweert bij hoog en laag dat hij niet verzaakt had. Noord wist het niet, maar gaf wel toe dat hij het eigenlijk wel frapant vond dat ik die

laatste ruiten 10 er bij hem niet uitgehaald had want daar was ook volgens hem geen reden toe. Na wat heen en weer gepraat gaan N/Z er mee akkoord dat er dan wel verzaakt moest zijn. We halen de wedstrijdleader (ze is geen arbiter) erbij en vragen om later de score te corrigeren naar wat er normaal gespeeld zou zijn.

Na afloop van de zitting komt de wedstrijdleader met de arbiter bij me en volgens de arbiter kan er geen sprake zijn van rechtzetting, want er kan nadat de kaarten ineen zijn gedaan geen arbitrage meer mogelijk zijn, dat was het antwoord.

Na thuiskomst heb ik er toch mijn spelregelboekje nog eens op nagekeken en vindt art. 64B-4, waarin staat dat je nog op een verzaking kan terugkomen voordat de niet overtredende partij zijn eerste bod heeft gedaan bij een volgend spel. Nou lijkt me dat de kaarten van het verzaakte spel dan toch in elkaar geschoven moeten zijn.

Ik heb dat gemeld aan de arbiter en dan krijg ik als antwoord,:" dan had je toen de arbiter erbij moeten roepen, kaarten ingeschoven is niet meer te controleren."

Op de scorekaart van dat spel is door O/ W 1x 2SA, 1x 3Rui. contract en 3x 3Rui +1 en 1x 2 Rui+2 gespeeld,

Als we dus nu de arbiter mogen geloven dan wordt op deze manier verzaken wel erg goed beloond.

Wat is hierover je mening.

Antwoord

Zonder kaartverdeling kan (en wil) ik geen uitspraak doen over dit specifieke spel.

In zijn algemeenheid geldt dat als de vier handen niet meer op volgorde liggen, en binnen de tijd twijfel ontstaat over een verzaking, het heel normaal is om te proberen het spelverloop te reconstrueren. Als zuid ervan overtuigd is dat hij niet heeft verzaakt, is zo'n reconstructie vooral ook in zijn belang. Tenminste, als zuid daar écht van overtuigd is ☺.

Siger:

Bij een (vermeende) verzaking moet de arbiter nagaan hoe het spel is gegaan met hulp van de 4 spelers, ook als iedereen zijn kaarten al heeft opgeborgen. De arbiter probeert dan het spel te reconstrueren. Zodra een opmerking over verzaking over tafel gaat, moet je niet meer aan de kaarten zitten. Het liefst heb je uiteraard dat alle spelers hun kaarten nog op volgorde hebben, maar zo niet, dan toch een poging wagen.

Sterker nog, als de twee partijen het eens zijn over een verzaking in een spel dat al gespeeld is, kan de arbiter toch de score aanpassen op grond van artikel 64C of 12A.

Dossier 641 Een grens van de blinde

Art 42B2.

Hij (de blinde) mag proberen elke onregelmatigheid van de kant van de leider te voorkomen.

Hoe ver gaat dat?

Als de leider een kaart op tafel open legt en de blinde roept: 'Ik ben aan de beurt.' Mag de leider dan nog de kaart terug nemen?

Ikzelf denk van wel.

Bij een ja-antwoord! Tot wanneer mag dat? Tot een van de tegenspelers de uitkomst accepteert of weigert?

Antwoord

De blinde mag alleen proberen een overtreding te voorkomen; hij mag niet als eerste de aandacht vestigen op een onregelmatigheid.

Concreet: als de leider een kaart uit zijn hand lijkt te gaan pakken, kan de blinde zeggen dat de leider op tafel aan slag is. Dan is er nog geen sprake van een onregelmatigheid.

En dat betekent... dat de blinde met zijn opmerking in jouw zaak in overtreding is! Volgens de spelregels is de kaart van de leider gespeeld op het moment dat de kaart open op tafel ligt. Voorspelen dus uit de verkeerde hand. En de blinde mag niet als eerste de aandacht vestigen op een onregelmatigheid!

De gespeelde kaart mag alleen terug als een van de tegenspelers het voorspelen uit de verkeerde hand niet accepteert.

Speelt één van de tegenspelers bij, dan geldt dat als acceptatie van het voorspelen uit de verkeerde hand. Met als gevolg dat als de leider (ten onrechte) uit zijn hand voorspeelde, en zijn rechtertegenstander als eerste een kaart bijspeelt, die tegenstander voor de beurt bijspeelde...

Dossier 642 Bod van partner gedoubleerd...

Op onze clubavond werd ik geroepen bij een arbitrage welke voor mij niet alledaags was.

West	Noord	Oost	Zuid
1♠	doublet	pas	doublet
pas	2♦	Arbitrage	

West vroeg arbitrage in verband met het doublet van Zuid.

Mijn beslissing was: Het bod is geaccepteerd door west en liet daarom doorspelen.

Maar wat had ik moeten beslissen wanneer Oost om arbitrage gevraagd had?

Antwoord

De ArbitreerWijzer (blz. 32) wijst hierin een duidelijke weg. Zuids doublet is ontoelaatbaar. Dat betekent dat het absoluut van tafel moet; ook als de LT zegt dat te accepteren en/of een bieding deed. De LT heeft namelijk geen acceptatierecht als het gaat om een ontoelaatbare bieding.

Het doublet moet van tafel én alle biedingen die daarna zijn gedaan.

De overtreder, zuid in dit spel, doet een reglementaire bieding waarna het bieden doorgaat zonder verdere rechtzetting.

Dossier 643 Op verkeerde been gezet; mag dat?

	♠ A H V 3		
	♥ 4 2		
	♦ B 5		
	♣ H B 10 4 2		
♠ 10 9 8 4		♠ B 7 2	
♥ 9 6		♥ A H V	
♦ A H 7 2		♦ V 10 9 3	
♣ A V 9		♣ 8 6 5	
	♠ 6 5		
	♥ B 10 8 7 5 3		
	♦ 8 6 4		
	♣ 7 3		

West	Noord	Oost (ik)	Zuid
	1♣ (kan 3-kaart zijn)	pas (12 punten)	1♥
Doublet (15 ptn)	redoublet	2SA	pas
pas	pas		

Ik zit op oost en mijn hand telt 12 punten, doch heb niet echt iets te melden en pas.
1♥ is niet gealverteerd.
Doublet is bij ons normaal gesproken 15 punten.
Nu er al twee biedingen gedaan zijn en mijn partner in de sandwichpositie zit, ga ik niet meer van 15 punten uit.
Voor mij is dit doublet een vraag voor de overige kleuren.

De kaarten gaan open en ik zie bij mijn partner een hand met 13 punten. Dit verwachtte ik echt niet na deze bieding.
Ik vraag aan noord, omdat zij het 1♥ bod niet gealverteerd heeft, of zuid na het 1♣-bod biedplicht heeft. Dat wordt beaamd.
Vanaf 5 punten bieden zij bij en met minder wordt het bod open gehouden. Dit paar speelt ca 1½ jaar samen en in de A lijn.
Ik behoud mij het recht om na het spel de WL te roepen. Wij hebben hier de manche van 3SA gemist omdat wij mijns inziens op het verkeerde been zijn gezet.
We vragen na afloop arbitrage, maar de arbiter komt er op dat moment niet uit.
Wij spelen 2SA+1, dat wordt ook genoteerd en dat hebben we laten staan.

Antwoord

- Niet duidelijk is of het bod van 1♥ ook wordt gezien als de bieding openhouden en dus op 1 punt kan gebeuren. Als 1♥ minstens 6 punten belooft, is er geen sprake van een overtreding.
- Sluit 1♥ minder dan 6 punten niet uit, dan had noord moeten alerteren. OW rekenen nu immers op minstens zes punten.
- Een bod dat interesse toont in de geboden kleur, zoals in dit spel het 1♥-bod, is om die reden niet alerterplichtig, ongeacht de kracht. Maar, omdat noord kan vermoeden dat OW minstens zes punten verwachten, treedt de hoofdregel in werking en moet noord het 1♥-bod wel degelijk alerteren.
- Oost verwacht – door de verkeerde uitleg – een zwakkere hand bij west. Met de juiste uitleg, dat zuid ook met nul punten de bieding moet openhouden, ligt het voor de hand dat oost 3SA uitbiedt.

Mijn oordeel: de score veranderen in OW 3SA C voor beide partijen. En aan NZ uitleggen dat de plicht om de antwoorden op 1♣ te alerteren als de 1♣-openaar nul punten niet uitsluit.

Dossier 644 Waar zit het verschil?

Kun je nog eens helpen (hoe moet je dit onthouden?):

Sept 2005 opgave 2

Noord gever	Noord	Oost	Zuid
West		1♠ (voor de beurt)	

1♥

Eerst biedt oost 1♠, maar noord (=gever) heeft dit niet in de gaten en noord opent nu 1♥. Zuid roept de WL.

Antwoord: 28B: door het bieden van noord is het 1♠ straffeloos vervallen eventueel IO voor west.

Sept 2007 opgave 15

West gever

West	Noord	Oost	Zuid
1♥.....			1♠ Tegelijk!

Antwoord: 33 en 31: 1♠ van zuid is een bod voor de beurt. West mag 1♠ accepteren. Als west niet accepteert gaat het bod van zuid van tafel en moet noord verder passen. Eventueel artikel 26.

Wat is het verschil?

Heb je nog een onthoudtip?

Antwoord

Ik denk dat je het beste het volgende kunt onthouden:

- Als twee spelers tegelijk bieden, waarvan één speler aan de beurt is, wordt ervan uitgegaan dat de bieding van de speler die niet aan de beurt was, meteen **daarna** is gedaan.
- Als een speler voor de beurt biedt, volgt er géén rechtzetting als daarna een speler van de tegenpartij een bieding doet.

In 2005 biedt oost voor de beurt, hij heeft het geluk dat tegenstander noord dat niet zag en daarna bood. Geen rechtzetting!

In 2007 biedt zuid voor de beurt; die heeft de pech dat daarna geen tegenstander in de fout ging. Stel dat meteen na het duet van west en zuid, oost zou bieden, dan ontstaat dezelfde situatie als in 2005, geen rechtzetting voor zuid.

Toevoeging Ron Jedema (opleider):

De onthoudtip is dat als degene die aan de beurt is biedt nadat een (ander voor de beurt) bood, moet je kijken of 28 van toepassing is. In alle andere gevallen beginnen we bij 29 (bod voor de beurt al dan niet accepteren).

Ik zag later pas, dat Rob er al een heel epistel over had geschreven. Nog 1 opmerking daarover: Als iemand voor de beurt biedt, mag alleen de LT accepteren of een bieding doen, waardoor de bieding voor de beurt niet rechtgezet wordt. Stel zuid biedt voor de beurt, dan kan west alleen accepteren. Oost kan niet accepteren. Als oost aan de beurt was, is art 28 weer van toepassing. Als noord aan de beurt was, mag oost helemaal niets doen.

Dossier 645 De grens tussen herstel en gespeeld

Ik werd aan tafel geroepen waar een rondje ruiten was gespeeld. De leider troefde af, en sloot de slag waarop de dummy informeerde of de leider geen ruiten meer had. De leider reageerde hierop door ♦H op tafel te leggen en te zeggen jawel deze, terwijl de vorige slag bleef dicht liggen, en voor zover ik het boven water kon krijgen zonder commentaar zoals o dan had ik deze moeten spelen. De grote vraag is nu uiteraard is dit een herstelling of een voldongen verzaking?

Graag jullie visie op het probleem

Vraag

Ik neem aan dat jij verscheen na het tonen van ruitenheer.

Best een leuke situatie. Want waar ligt de grens tussen de wens om de verzaking te herstellen en de aanvang van de volgende slag met het spelen van ruitenheer?

Wat was het antwoord van de leider op jouw vraag wat zijn bedoeling was bij het neerleggen van ruitenheer?

Inderdaad verscheen ik na het tonen van ♦H. De vraag wat zijn bedoeling was, heb ik helaas niet gesteld, zou het een stuk makkelijker maken.

Maar zoals gezegd in de vorige brief heb ik een opmerking vd leider dat dit bedoeld was als een herstel niet gehoord en het als een voldongen verzaking beoordeeld, wat door iedereen zonder morren geaccepteerd werd.

Vanavond speel ik met de leider en zal ik nog eens vragen wat er precies gezegd of niet gezegd is.

Antwoord

Dummy vraagt of de leider kan bekennen, de dummy geeft antwoord met het neerleggen van zijn speelkaart... Ik zou die handeling zien als het begin van de correctie.

Dus toch laten corrigeren.

Dossier 646 Na drie verzakingen

Hoe moet ik omgaan met iemand die in hetzelfde spel 3x verzaakt?
--

Antwoord

Drie keer in hetzelfde spel verzaken door dezelfde speler wijst erop dat die speler de weg helemaal kwijt is.

Ga allereerst na wat daar de oorzaak van is. Misschien door iets wat niets te maken heeft met bridge; een zwaar verlies of iets anders dat veel emoties oproept. Ook kan aan tafel iets zijn gebeurd waardoor die speler totaal van slag is. Een vervelende opmerking van een tegenstander of iets dergelijks. Zeer zware emoties zouden – voor mij – een reden kunnen zijn om het spel niet te laten tellen of om na te gaan wat het resultaat zou zijn zonder verzaking. En dat voor beide partijen schrijven.

Is er geen sprake van buitengewone omstandigheden, gewoon even er niet bij, te nonchalant óf alleen maar helemaal uit de rails door de eerste verzaking. Dan ga je eveneens na wat het resultaat zou zijn zonder verzaking en laat je van dat resultaat alleen het aantal slagen overdragen dat past bij de eerste verzaking.

Dossier 647 Verzaking

Nog niet zo lang geleden heb ik aan jou de volgende verzaking voorgelegd.

De leider (Noord) komt uit met $\spadesuit H$ (troef), Oost speelt klein bij, dummy ook klein en West speelt $\heartsuit A$ en komt terug met $\spadesuit A$. Arbitrage!

De arbiter kende daarop aan Noord Zuid een strafslag toe wegens een voldongen verzaking.

De reactie van jou en Siger was daarop de volgende:

Het spelen van $\spadesuit A$ (de gevraagde kleur) deed de verzaking opheffen en $\heartsuit A$ werd een grote strafkaart.

Geen toekenning van een strafslag.

Donderdagavond moest ik de volgende arbitrage doen.

Leider Noord speelt $\clubsuit A$, Oost speelt klein bij, dummy ook klein, en West troeft af met $\heartsuit V$ (troef) en speelt $\clubsuit 3$ terug. Arbitrage!

Die arbitrage mocht ik doen en met de conclusie van jou en Siger nog in gedachten besliste ik het volgende:

Door het voorspelen van de oorspronkelijk gevraagde kleur wordt de verzaking opgeheven, $\heartsuit V$ wordt een grote strafkaart en jij (de leider) mag verder spelen.

Daar was men het aan tafel (Noord/Zuid) niet mee eens, maar er is geen protest ingediend.

Deze arbitrage heb ik nog eens besproken met een collega arbiter (CLB) en deze heeft eveneens twijfels over de juistheid ervan.

Hij stelt het volgende:

Als de slag gespeeld is en de kaarten liggen gesloten op tafel maakt volgens artikel 63 A 1 elk voorspelen (dus ook van de oorspronkelijk

gevraagde kleur) door de overtreder, de verzaking voldongen.
Gaarne jouw gewaardeerde mening.

Wat ik in deze ook nog wil vragen is het volgende:

Maakt het verschil uit of men bewust of onbewust een verzaking herstelt?

Antwoord

Laat mij beginnen met de vorige vraag. De situatie was toen anders dan jij nu schrijft...

Kijk mee.

Leider noord speelt ♦H (troefkleur);
oost kleine ruiten;
dummy kleine ruiten;
west speelt ♥A en verwisselt die meteen voor ♦A.
Arbitrage!

Nu hebben een paar arbiters een verschil van mening of deze onregelmatigheid wel of niet een strafkaart tot gevolg heeft. Dat werd ook niet in jullie antwoord (van jou en Siger) vermeld.

Nu ben ik maar een CLA'tje, maar ik ben van mening, dat de verzaking niet voldongen werd, door het direct spelen van ♦A, de gevraagde kleur.

Uiteraard wordt ♥A een grote strafkaart.

Of is men verplicht voor het spelen van de gevraagde kleur een verhaaltje af te steken in de trant van: sorry er wordt ruiten gevraagd en nu ga ik ♥A opzij leggen en speel ♦A?

Met vriendelijke groet, Theo Tonissen

Antwoord

We schreven daarover het volgende, ik citeer:

'♥A is dus een gespeelde kaart die niet zomaar terug mag. Maar omdat ♥A een verzaking is én omdat deze verzaking nog hersteld mag worden, moet west een ruiten bijspelen. Dat doet west ook. In dit geval geldt ♦A als gespeeld en wordt ♥A een strafkaart. Heel kort, want west moet deze meteen spelen als ♦A houdt. En daar heeft het alle schijn van ☺.'

Deze verzaking heeft dus wel degelijk een strafkaart tot gevolg: de ten onrechte gespeelde ♥A. En omdat een strafkaart bij de eerste gelegenheid moet worden gespeeld, en oost aan slag is door het herstel van ♥A in ♦A, moet hij de dans van de volgende slag door strafkaart ♥A laten openen!

Antwoord

Het grote verschil in de beide zaken is dat in de oude zaak de verzaker, West, zijn fout ziet vóór aanvang van de nieuwe slag. Hij verwisselt ♥A meteen voor ♦A. Op dat moment is de verzaking nog niet voldongen en spraken we alleen over het fenomeen **strafkaart**.

In de zaak die je nu voorlegt moet ik concluderen dat de slag waarin is verzaakt is afgerond en de verzaker ♣3 terugspeelt. Met dat terugspelen van ♣3 is de verzaking voldongen. Dan spreken we niet over een strafkaart, maar over het overdragen van minstens één strafslag.

Bewuste of onbewust een verzaking herstellen maakt geen verschil, Het gaat om het moment waaróp! Zodra de verzaker, of diens partner, een kaart speelt in de volgende slag, is de verzaking voldongen.

Waar ligt dan de grens?

Stel nu dat de slag waarin is verzaakt dicht ligt, en de verzaker zegt, voordat hij ♣3 speelt: 'Ik heb verzaakt; ik had ♣3 moeten spelen. Dan is dat een correctie vóór de grens van voldongen worden. In dat geval wordt ♣3 bijgespeeld en is ♥V strafkaart.

Als west de leider was geweest had hij geluk gehad; leider en dummy kennen het begrip strafkaart niet; in dat geval had ♥V zonder enig negatief gevolg terug in de hand gemogen.

Dossier 648 Uit de Bridge Training

Ik geef eerst de originele tekst:

Omgaan met Ongeoorloofde Informatie

Ik zit oost en wij spelen Ghestem. Met mijn 3♣ toon ik een tweekleuren spel, met lengte in de rode kleuren.

Situatie a

West	Noord	Oost	Zuid
	1♠	3♣	pas
pas	doublet	??	

Partner west alerteerde mijn bod niet, en past. Dankzij noords doublet kom ik weer aan de beurt. Mag ik nu een van mijn rode kleuren bieden?

Situatie b

West	Noord	Oost	Zuid
	1♠	3♣	pas
pas 3♥?	doublet	3♦	pas

Ik bood in dat spel wél een van mijn rode kleuren, ruiten. Mag west dan nog naar harten corrigeren?

Antwoord

Situatie a

West	Noord	Oost	Zuid
	1♠	3♣	pas
pas	doublet	??	

Oost belooft volgens het biedsysteem harten en ruiten. Het niet alerteren van west duidt erop dat west Ghestem even kwijt is en lengte klaveren verwacht. Dat is voor oost verboden informatie. Zijn volgende bieding

moet in de lijn liggen van een door partner begrepen Ghestembod. In dat geval geeft west met zijn pas aan dat hij géén interesse heeft in oosts rode kleuren en het liefst in klaveren speelt. Met nul klaveren en een 7-kaart in een rode kleur, ligt een vlucht in die kleur voor de hand. Het bieden van een 5-kaart zal de arbiter als gebruik van de OI behandelen.

Uit dit antwoord blijkt dat na een vorm van OI, zoals het niet alerteren van deze afspraak, iets anders dan pas geen overtreding hoeft te zijn. Tegenstanders doen er daarom heel verstandig aan om niet iets te zeggen als: zware overtreding, onethisch, of nog erger. Het is voldoende om te zeggen dat je na afloop graag wilt weten hoe de arbiter hiernaar kijkt.

Situatie b

West	Noord	Oost	Zuid
	1 ♠	3 ♣	pas
pas	doublet	3 ♦	pas
3 ♥?			

In tegenstelling tot oost heeft west **geen** ongeoorloofde informatie. Het rebid van oost mag hem dan ook wekken. Op grond daarvan zal hij onmiddellijk moeten alerteren en de juiste uitleg moeten geven. En verder mag hij bieden wat hij wil.

Pas na afloop zal de arbiter vaststellen of oost met zijn 3 ♦ naast de pot heeft gepiest.

Toevoeging Siger:

Oost moet inderdaad net doen of west het allemaal goed begrepen heeft. Oost moet ervan uitgaan dat west een heel lange klaverkaart heeft, anders biedt west wel één van de rode kleuren, desnoods met een twee kaart mee. Dus met een 5-5 in de rode kleuren bij oost, heeft die geen informatie meer toe te voegen en is "pas" een logisch alternatief. MAAR... als de arbiter meteen wordt ontboden, laat deze het bieden gewoon doorgaan. In geen geval mag een arbiter een bieding verbieden.

En als achteraf blijkt dat de overtreders (OW) voordeel hebben van hun overtreding, KAN de arbiter de score aanpassen. Daarbij gaat hij na of oost mogelijk gebruik heeft gemaakt van OI. Bij de geringste twijfel wordt dan in het nadeel van OW geoordeeld.

De ontvangen reactie

N.a.v. de vraag over de vergeten Ghestem: zowel jij als Siger gaan voorbij aan het doublet van N, dat is gedaan – althans daarvan ga ik uit – op grond van onjuiste informatie, namelijk het ontbreken van het alert. Waarschijnlijk had N gepast als hij op de hoogte was van de betekenis. Daarmee heeft de arbiter een reden om op grond van art. 21B3 een A.S. toe te kennen, gebaseerd op 3 ♣ te spelen door Oost.

Antwoord

Daar heb je helemaal gelijk in! Maar... we moeten wel voorkomen dat noord van twee wallen gaat eten. Eerst geen duidelijkheid vragen, of systeemkaart raadplegen, om daarna het slachtoffer uit te gaan hangen...

Daarnaast zal de arbiter moeten vaststellen of deze Ghestem in beklijfde handen is. Zo niet, dan wordt de A.S. waarschijnlijk 60-40!

Dossier 649 Ghestem...

Vraagje over een arbitrage over de beruchte Ghestem

Ik	Noord	Oost	Zuid
West	1♦	3♣	Na aarzeling, waarop zuid zei: 'Je moet die kaart leggen want hij is getoond.'
			Ik geef als uitleg: Ghestem; de 2 hoogste kleuren.
			Pas
3♠			Met 1 punt.
	Pas	4♠	doublet
Pas	pas	5♣	

5♣ wordt ook gedoubleerd én gemaakt.

Partner had zich vergist en/of kwam daar met het pakken van de biedkaart achter. Vandaar dat hij tijdens het bieden aarzelde om het 3♣-bod terug te nemen.

Mijn vraag: mag partner 5♣ bieden nadat hij verkeerde info gaf?

Volgens mij is mijn partner door het doublet van Zuid ontheven van de verplichting om 4♠ gedoubleerd te laten spelen. Wij hebben wel het doublet eraf gehaald omdat Zuid verkeerde info kreeg, maar NZ hadden wel de meerderheid van de punten. Door de verdeling maakte mijn partner 5♣.

Antwoord

Zonder de vier handen kunnen we geen specifieke uitspraak doen.

Wel stellen we vast dat de spelers flink aan het klungelen zijn.

- Oost moet met zijn handen van zijn biedkaarten afblijven zolang hij nog aan het denken is.
- Zuid is niet bevoegd om een vermeende onregelmatigheid recht te zetten; zelfs niet als hij een gediplomeerd wedstrijdleader zou zijn.

Meer kan en wil ik er zonder kaartverdeling (nog) niet over zeggen...

Dossier 650 Mag 't een kaartje minder zijn?

Wat denk jij? alleen14 b2 lijkt mij onvoldoende ... maar ... wat mag en niet mag?

In de derde ronde van een parenwedstrijd is op spel 22 zuid leader geworden in het contract van 4♥ na het biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	pas	1SA
pas	2♦	pas	2♥
pas	3SA	pas	4♥
pas	pas	pas	

Nadat west open is uitgekomen legt noord de volgende hand in de blinde open:

♠ 10 8
♥ H V 10 8 4
♦ H V 3
♣ A 4

Oost roept nu de wedstrijdleader omdat de blinde maar twaalf kaarten heeft. De ontbrekende kaart zit nog in het bord. Als de wedstrijdleader de kaart bekijkt, blijkt het ♥A te zijn.

Dit komt van examen najaar 2005 en Piet en ik zijn er niet eens .... stel dat 6♥-1 gaat ... kan toch niet zo zijn dat OW en volle nul hebben omdat Noord een dutje gedaan heeft?

Antwoord

Gelukkig voor ons, arbiters, hoeven we in deze situatie alleen maar dummy's hand compleet te maken met de dertiende kaart. Als NZ daardoor een top halen door het missen van een onmaakbaar slem, hebben ze het volste recht op een felicitatie. Dat is ook voor de arbiter vele malen gemakkelijker dan uitzoeken of 6♥ er echt niet in zat...

Jouw vraag doet mij denken aan een spel in de viertallencompetitie uit de vorige eeuw. Mijn rechtertegenstander vroeg azen, mijn linkertegenstander gaf er één te weinig aan, waarna rechts koos voor 5♠. Meteen na het zien van dummy's handel ging hij te keer vanwege het gemiste waterdichte slemcontract. Tot hij achter de extreme troefverdeling kwam en blij mocht zijn met 5♠C...

Ook gered door een slaapmoment... En inderdaad, onze partners bleven wakker: 6♠-1.

We vroegen geen arbitrage ☺